

Nr 829

Av herrar **Turesson och Broberg**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 75, med förslag till stämpelskatteförordning, m. m.

(Lika lydande med motion nr 680 i Första kammaren)

I proposition nr 75 föreslås att den skyldighet som nu föreligger för aktiebolag att betala dubbel lagfartsstämpel vid förvärv av fast egendom skall utvidgas att avse juridiska personer över huvud taget. Principen har emellertid försetts med åtskilliga undantag; sålunda skall juridiska personer, som är gåvoskattebefriade, även i fortsättningen erlægga enkel lagfartsstämpel. Detsamma skall gälla bostadsrättsföreningar och s. k. allmännyttiga bostadsföretag.

Som grund för skyldigheten att erlægga dubbel lagfartsstämpel anger departementschefen den långsammare fastighetsomsättningen hos juridiska personer. Vidare har han uttalat, att juridiska personer ofta har större skattekraft än en fysisk person och att juridiska personer — främst i aktiebolagsform — kan utnyttjas för att kringgå skatteplikten.

Att här föra ett resonemang om skattekraft finner vi helt missvisande. Den utformning av undantagsreglerna, som departementschefen föreslagit, utgör också ett belägg för att departementschefen själv icke fäst särskilt stor vikt vid skattekraftsresonemanget. Han förordar nämligen att sådana subjekt som på grund av lindrigare inkomst- och förmögenhetsbeskattning måste kunna få större nettoöverskott på en förvaltd fastighet än t. ex. aktiebolag likväl skall ges en förmånligare behandling i stämpelhänseende. Inte heller kringgåendemöjligheterna kan åberopas för en generellt verkande regel, eftersom de situationer då kringgående förekommit eller kan tänkas förekomma är mycket speciella.

Det förhållandet att omsättningen i vissa fall kan vara långsammare hos juridiska personer än hos fysiska är i och för sig ej heller något skäl att ha en högre lagfartsstämpel för juridiska personer. Med hänsyn främst till det skattebortfall, som en övergång till en sådan ordning skulle föranleda, anser vi oss dock böra acceptera en sådan ordning. Detta förutsätter emellertid att en konsekvent linje följes. Vi måste på det bestämdaste reagera mot de undantag som i detta hänseende föreslås i Kungl. Maj:ts förslag. Några bärande skäl har ej förebragts för att undantaga sådana helt på fastighetsförvaltning inriktade juridiska personer som de stiftelser och aktiebolag, vilka erkänts såsom s. k. allmännyttiga företag. För dessa före-

tag gäller i betydligt större utsträckning än för flertalet andra juridiska personer den i propositionen åberopade omständigheten att någon ytterligare omsättning av förvärvad fast egendom inte kommer att ske inom överskådlig tid. Ett undantag för dessa tungt vägande ägarkategorier inom bostadsområdet skulle innebära ett underkännande av propositionens egna motiv för den dubbla lagfartsstämpeln. Det skulle också framstå som en ytterligare omotiverad privilegiering av dessa företag och som en diskriminering av de juridiska personer inom den privata sektorn som ägnar sig åt motsvarande form av fastighetsförvaltning. Vi anser sålunda att något undantag från dubbel lagfartsstämpel icke bör göras för stiftelser och aktieföretag, vilka erkänts såsom s. k. allmännyttiga bostadsföretag. För likformighetens skull bör bostadsföretag som drives av kommun utan användande av här nämnd förvaltningsform behandlas på samma sätt.

Vi hemställer,

att riksdagen vid behandling av proposition nr 75 måtte besluta, att samma lagfartsstämpel som för juridiska personer skall uttagas av stiftelse och aktieföretag, som erkänts som s. k. allmännyttiga, liksom av kommun såvitt fråga är om av kommunen eljest förvaltad bostadsföretag, samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till här för erforderlig ändring av författningstexten.

Stockholm den 1 april 1964

Bo Turesson

Hans Broberg